

kjer se je v okusno okinčani, s podobami Njih Veličastev ozaljšani vitežki dvorani mnogo odlične gospode in kmečkega ljudstva zbralo. Predsednik o. š. sveta učencem razloži pomen današnjega dneva, blagodušno delovanje Habsburžanov, posebno zadnjega preljubljenega vladarja, šolski vodja pa v kratkih potezah zgodovino Štajerske, č. g. dekan jih spodbujajo k stanovitnosti v veri po zgledu preuzvišene cesarske rodbine, k ljubezni in hvaležnosti do nje. Vsaki nagovor se je sklenil s trikratnim „Živijo“ presvetl. cesarju in Njih rodovini. Po deklamacijah patriotskih pesen je bil konec dopoldanske slavnosti. — Popoldan je bila na grajsčinskem vrtu prosta zabava. Šolarji, katerim so mestne gospe različnih jedil pripravile in njim ljubeznjivo postregle, so se s petjem in nedolžnimi igrami zadovoljili; 8 deklic je na oder stopilo ter v začetnje gledalcev vrlo dobro igralo „Teta iz Kranjskega“, veseloigro. — Proti večeru se je ena učenka v imenu vseh slavnostnemu odboru, blagim gospem zahvalila za pripravljeno veselje, — za dan veselja, ki boče jim vselej v spominu ostal.

Iz Maribora. (Razne novosti). Dober prijatelj nam je iz Hammer-Ambosije mičen dopis poslal, ki ga objavimo prihodnjič, le to opomnimo, da še si nemškutarji tam niso oddehnili od živijo-klicev na cesarjevi dan. — Profesor Ambrož, blag koroški Slovenec in čitalničar, moral je v nemško Kočevje, v Maribor pa pride nek Biberle; da slovenski ne zna, to je gotovo sicer bi težko bil v Maribor prišel; profsorska služba pa ni bila razpisana, kakor bi bilo. Pri Tegetthofovej svečanosti so „purgarji“ imeli veliko pojedino toda plačati je moralo mesto 506 fl. Psom so zaprtje nategnili do septembra. Toča je precej škode naredila po vinogradih na severni strani od mesta. Dragonarji so na velikem vadišči pri Vindenavi napravili veliko konjsko dirko, ki se je vrlo dobro obnesla. V Kamci se je krojač Schnek obesil, v Vurmatu je pastir J. Rozman v Dravo pal in utonil, v Razvanji, kder nemčursko šolo stavijo, je 70letni babie kos ilovice na glavo pal in jo ubil. — Klobučar Pusswald je na cesti iz Selnice domov prišel pod voz, ki mu je desno nogo zdrobil. — V Dupleku je se na brodu vrv pretrgala ter ne morejo voziti. Jednaka nesreča zgodila se je tudi v Vozenici. J. Frangežu v Račah so tatje iz hiše ukradli 130 fl., mnogo perila in obleke in hranilčne knjige s 500 fl.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Minister grof Kalnok obiskal je nemškega cesarja in prejel od njega red ali „orden“ črnega orla, najvišje odlikovanje. Pravijo, da to pomeni trdno zvezo Avstrije z Nemčijo. Dne 8. avgusta pride nemški cesar

k našemu v Ischl in ostane tam dva dni. — Nadvojvoda Albreht prišel je v Sopron ogledovat vojakov. — Fml. Jovanović je baje na pritisk magjarskega ministra Tiszaja naglo razpustil dalmatinski deželni zbor in tako Hrvatoma usta zaprl. Ti namreč so zahtevati namenili, naj se Dalmacija, Hrvatska, Slavonija, Bosna in Hercegovina v eno hrvatsko kraljestvo združijo. Tega se pa Magjari silno bojijo. Se vé, ker bi potem ne mogli Hrvatov strahovati, kakor sedaj. — V českem deželnem zboru je bil dr. Riegerjev predlog, naj se volilni red spremeni tako, kakor pravica terja, 15 poslancem izročil v posvetovanje; 10. avgusta bo zborovanje končano. — Dunajčani so začeli močno godrnjati zoper liberalnega svojega župana in jegove odbornike, ki so vsako svečanost ob 200-letnici rešenja mesta od Turkov odbili; meščani sprevidajo, da je to grdo in nespodobno in torej v večih shodih zahtevajo, naj župan storjeni sklep prekliče. Sicer pa so meščani sami vsega krivi, zakaj pa volijo take liberalne kričače, ki vedno tako plešejo, kakor jim judovski pisarji v novinah godejo! — Lineški škof pa nemški konservativci nečejo sodelovati z ukazi ministra Konrada zastran šolske postave. Trdijo, da jim je minister olajšave šolskih bremen na lastno roko preveč pristrigel. — Minister vojništva nasvetuje našej pa ogerskej vlad, naj hitrej ko mogoče začne železnica staviti od Novija v Knin, od Sarajeva nad Mostar v Dobrovniki in od Sarajeva do Mitrovice na Turškem. Prej ali selej pride gotovo do tega.

Vnanje države. Bismark pomnožuje število vojakov ob nemško-ruskej meji. Nemški katoličani opustijo letos navadni občni zbor. — Ruski general Gurko je rekel v Varšavi, da carju ni volja Poljakov porusiti. To kaže na spravo med Rusi in Poljaci. — Angleži so v Dublinu nekega Careja podmitali, da jim je ovadil morivce vicekralja Kavendiša, morivci so bili obešeni; toda eden njihovih prijateljev O Donnel po imenu, je ovaduha tako dolgo zalezoval, da ga je na angleški ladiji, ki je okolo Afrike se peljala v Indijo, dobil in ustrelil. Angleži so ga prejeli. — V Livornu so nekateri možje italijanskega kralja psovali, da je lastnik in oberst avstrijskega regimenta, ob enem kričali: evviva Oberdank. Policija jih je ugrabila pa sodnija nekrive spoznala in spustila. To kaže na veliko jezo Italijanov na nas. — Črnogorski knez obišče v kratkem turškega sultana, ki mu za potovanje pošlje krasno ladijo. — V Egiptovski deželi umira na stotine ljudij po koleri, dne 31. julija jih je v Kahiri izdehnilo 322. Angleži bojijo se za svoje vojaške, pri katerih se tudi kolera glasi. — V Tonkingu držijo Francozi mesto Hanoj, nedavno so prasnili vun ter Anamčanom vzeli 7 kanonov in pobili 1000 mož. Anamčani ubijajo kristi-

jane: nedavno so bili župnik Bechet (rodom Francoz) in 3 misijonarji pa 3 anamski kristijani javno ob glavo djani. — Kitajci zbirajo 35.000 vojakov in žugajo Anamčanom iti na pomoč, ako bi Francozi nad tote šli z veliko vojsko.

Za poduk in kratek čas.

Šeststoletnica Habsburška v Mariborskeji čitalnici.

II. Z vero v ozki zvezi stoji pravica. Kakor una, tako je tudi ta hči doma prav iz nebes. Naj nje ni na svetu, to vam je zemlja kmalu torišče golih strastij, grob vseh milših čuvstev.

Na srečo pa tu lahko rečem, v habsburški hiši pravica ni samo gostinja, ki se povabi, kedar se nam tako ljubi, ne, ona ji je gospodinja, trdna gospodinja, čije beseda odločuje. Ali bi vam sl. g., še zato bilo izgledov potreba? Jaz menim, da ne, kajti če kje katera habsburška dinastija gre v tej reči ne prvo mesto. Resnica je: posestva so se ji močno in skoraj naglo množila.

V malih je letih dežele, ki so ji še sedaj zveste, skoraj vse imela v svoji oblasti. Ali kako se je bilo to godilo? Mar z zvijačo? Ne, takej ves čas ni sledu. Ali mar s silo? Ne, te Habsburg ne pozna, kjer hodi za to, naj si dobó novih dežel. Star pregovor pravi: Bella gerant alii, tu felix Austria nube! Drugim vojske neso, a Avstriji srečno snubljenje. Naj bi si jih potlej pridržala, da jej je zato včasih bitk treba, seči za orožje, kdo bi jej to jemal za zlo.

Toda še v tacih razmerah lahko se človek le čudi, kako jej je bilo za pravico! Do zadnjega je časih šlo preden je za krvavo orožje prišla.

Nam Slovencem ne cveto ravno rožice, le preveč smo še po vseh straneh v trnji, toda vprašam: je li temu slavna dinastija kriva? Ne, ona stoji trdno na stališči pravice in po poti pravice treba da se razvije tako stanje, ki ugaja ne samo tem ali unim, nego vsem narodom, kar jih živi pod njenim žezlom.

Pravico drugim izkazovaje, od svoje nikjer nikoli naj Slovenija ne odjenja, pa ji mora in bo pravica. Tu velja cesarja Franca geslo: *Justitia est fundamentum regnorum*, in jaz pristavljam, da tudi narodov.

Ali gospoda, pravica, če ostane samica, je sicer dobra gospodinja: kjer je ona, tam gre vse lepo v redu, pod njo je življenje varno, ali pa je prijetno? Ne, to pa ni, to ne mara, da se pravica ne mala zastonj za devico obezanih očij, z mečem v roki, kajti ona je lahko pretrda in seka rane, kjer jih ravno ni treba. Le če

gre za njo s pravico tretja hči iz nebes roko v roci — ljubezen, to vam dela potlej življenje v družinah prijetno, v društvih veselo, v državah zdravo.

In da je ona, ljubezen do ljudstev, doma v naši slavni dinastiji, kdo bi poznal zgodovino pa ji tega iz srca ne priznal? Prav den, ki ga dnes slavimo je za to očivestno znamenje. Slavni praded, cesar Rudolf, je bil našim krajem sprva dal v svojih sinih Albertu in Rudolfu gospoda, ali ni še bil tako brž slišal, da bi ljudstva ne imela reda od obeh ob enem, pa je že tudi odločil, naj bi jim le Albert vladal, Rudolf pa odstopil. Le za trenotje se nij oprezal, ker hitro je podal svoje žezlo bratu v roke. Zakaj kje? Ker sta oče pa sin bila imela do ljudstev ljubezni.

Ker te ljubezni, ali kakor ji smemo reči, tega patriotizma od zgorej kakor je rano v habsburški rodovini pognala tako tudi v teku vseh stoletij ni vsahnila. Marija Terezija n. pr. še sedaj slovi med ljudstvom zaradi njene ljubeznive skrbljivosti za blagor prebivalstva. Nikoli ni ljudstvo vladarjem iz Habsburške hiše streglo po življenju.

Toda v ljubezni prekosi sedanji cesar vse. Ali kateri vladar je, ki bi v toliki meri dobrote delil med svoja ljudstva? Ali kje je kateri, da siplje denar med ljudstva, kedar jih zadene kaka nesreča, nekaj, kar človek z vso pravico občuduje na našem svitem cesarji, na celi Habsburški rodovini?

Ljubezen, pravijo, rodi ljubezen. Če je v tem kaj resnice, to pa potlej ni čudo, če in da vživa ona vso ljubezen in pri vseh svojih ljudstvih.

Naj vam sl. g. ne sežem dalje, pri sedanjih slovesnostih, bliže pri nas samih ostanem, kaj, vprašam, kaj čemo dnes mi tukaj? Kaj ne to, da damo kolikor toliko znamenje svoje ljubezni do slavne cesarske hiše? Če je pa to taka, potlej mi pač ni treba več besedi.

Črke: A. E. J. O. U. dal je Friderik IV., ki je svoje dni tudi v Celji bival, povsod zapisati, ali kamnu vsekati. Kaj pomenijo? Enim je: *Avstria erit in orbe ultima*; drugim pa *Avstriae erit imperium orbis universi*, tretjim zopet kaj druga. Naj pa bo tolmačenje katero koli pravo, eno je že gotovo, da je avstrijska, habsburška dinastija najstara, torej v resnici in orbe ultima.

Za nas Slovence in vsa avstrijska ljudstva pa je in ostane sreča, če in dokler nas še varuje dvoglavi orel habsburške dinastije, tedaj pa bodi naprej: A. E. J. O. U.: „Avstrija Edina Jez Ostane Viharjem!“

Smešnica 31. V mestih je sedaj vedno več Judov med trgovci. Jeden takšen baranta z narejenimi oblačili. Pride k njemu gospod.